

UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN

FOLKRÖRELSEARKIVET
FÖR UPPSALA LÄN

1999 -09- 22

Dnr.

Bet.

Funderingar inför höstsäsongen

Efter en fin sommar med stora möjligheter att bedriva praktisk idrott är tiden nu inne att åter ta itu med idrottshistorien. En trevlig början på terminen kan vara att samlas på vårt idrottscafé den 29 september och lyssna till ett föredrag om Stockholms stadion. Vi håller till hos Folkrörelsearkivet.

Om du planerar någon forskning i den egna föreningens historia eller i någon idrottsgrens utveckling i Uppland, är det en bra möjlighet att få kontakt med arkivet, där du kan finna material för din forskning.

Till vår förening har vi under sommaren fått medlemsblad från flera systerorganisationer i andra distrikt, något som vi mycket uppskattar. Det har varit inspirerande att studera vad man har lyckats åstadkomma.

Det är roligt att läsa om det lokala idrottslivet över hela landet och allra trevligast är det att se, att gamla vänner från min egen aktiva tid fortfarande har idrottsintresset kvar, nu koncentrerat till idrottshistorien!

Tre distrikt har t.ex. kända idrottskvinnor i föreningarnas styrelser: Vivian Wassdahl i Jämtland, Inga-Lisa Eriksson i Gästrikland, Birgit Kihlström i Sörmland och Siv Larsson i Sörmlands Katrineholms-sektion.

I några distrikt har den idrottshistoriska föreningen ombud på olika orter och sprider ibland också ut träffarna till dessa. Några föreningar har god ekonomi genom starkt stöd från Distriktsförbund och Landsting. De flesta tycks ha fint stöd även från den lokala pressen.

forts

MEDLEMSBLAD FÖR UPPLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING

NR 3 ÅRGÅNG 4 1999

Och nu till vår egen förening

Vi har konstaterat att besöksfrekvensen på våra caféträffar tyvärr minskat. Det är tydligen så, att många medlemmar av en eller annan orsak inte kan komma på våra träffar, som i allmänhet ligger på onsdagar. Är det möjligen en "dålig" veckodag? Beror det kanske på att vi inte har en fast lokal? Vad sägs om programutbudet? Hör av er med idéer!

Eftersom vi inte träffas personligen så ofta, har vi försökt hålla kontakten med medlemmarna med hjälp av vårt medlemsblad. Där rapporteras vad som hänt i föreningen och publiceras artiklar i idrottshistoriska ämnen.

Styrelsen väddar till medlemmarna, enskilda såväl som föreningar, att höra av er. Sänd t.ex. en historik, när din klubb jubilerar eller berätta något minne från din tid som aktiv eller ledare. Vi försöker få så många idrottsgrenar som möjligt belysta. Hittills har vi haft artiklar om bandy, bilsport, cykel, fri idrott, gymnastik, handboll, motorcykelsport, orientering, simning, skidor och skridsko. Vi är också intresserade av presentationer av personligheter inom idrotten.

I det här numret berättar Jan Andersson om den lyckade kulturhistoriska utflykt till Söderfors bruk som avslutade vårsäsongen. Där sammanstrålade vi med vår systerförening i Gästrikland och bytte tankar om fortsatt utbyte. Gästrikarnas ordförande Helge Rask berättade om orienteringens "Snö-SM" 1952.

50-åriga Upplands Orienteringsförbund presenteras i form av ett samtal mellan Nils Wahlberg och Nils Ekström, båda experter på orientering. Som motvikt till den "proffsiga" idrott, som man i allmänhet sysslar med, och som exempel på s.k. spontanidrott, berättar Paul Seeger om en mycket speciell OL-klubb, som i år fyllt 30 år – OK Puh! Det kan betonas att OK Puh inte konkurrerar om tävlingsdagar med de ordinarie OL-klubbarna i Uppland utan alltid väljer tävlingsfria dagar.

Förutom ovanstående medverkar Kim Söderström, arkivarie på Folkrorelsearkivet, skridskostjärnorna Halle Janemar och Harry Jangnéus samt Rolf Pålbrant och Arne Pettersson. Bille Bild ritat som vanligt.

Håll till godo!

Inga Löwdin

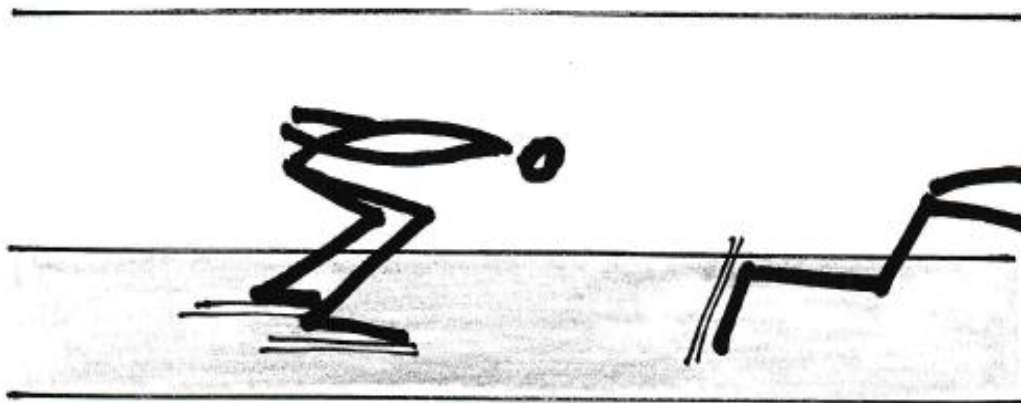
KOM MED I UPPLANDS IDROTTSHISTORISKA FÖRENING!

Föreningen bildades 1986 och är öppen för alla. Medlemsavgiften är 100 kr för enskild person, 125 kr för familj och 150 kr för organisationer.

Avgiften sätts in på föreningens postgiro 81 82 34 - 7 och ger dig bl.a. *Svenska Idrottshistoriska Föreningens (SVIF:s)* årsbok, *UIHF:s medlemsblad* som utkommer med tre nummer per år samt möjlighet att delta i föreningens sammankomster, resor m.m.

105 enskilda personer + 8 föreningar och andra organisationer är medlemmar i UIHF.

Upplands Idrottshistoriska Förening samarbetar med andra föreningar och med SISU.

Halle Janemar: VI MINNS EINAR ALBINSSON

När man ser tillbaka på sin idrottskarriär, minns man gärna egna och klubbkamraters framgångar och glädjeämnen, men det händer att man glömmer ledarnas insatser. Jag vill därför berätta något om en verkligt stor ledare inom skridskosporten, Einar Albinsson i IF Thor.

Einar var en duktig idrottsman i unga år, han var mångkampare i fri idrott och god skridskoåkare. (Se faktaruta). På 30-talet började han ta hand om skridskoåkarna i föreningen. De första var "Kaggen" Lindahl och Einar Jansson. Den senare hade stora framgångar i juniormästerskapen och var mest känd under namnen "Byxis" eller "Brallan", eftersom han var först i Uppsala med golfbyxor.

Några år gick och Harry Jansson (Jangnéus), som var thorare, blev svensk mästare på 500 meter. Den framgången sporrade Einar Albinsson att utöka skridskosektionen med flera åkare. Han vände sig då till några etablerade cyklister i Uppsala. Han räknade med att man kunde göra vältränade cyklister till bra skridskoåkare, det ansåg han sig ha bevis på.

Einar Albinsson i diskusringen

Resultatet blev att Thor-laget utökades med undertecknad Halle Jansson (Janemar) och mina bröder Bertil och Bengt. De närmaste åren var skridskosporten populär och vi var många som tränade – omklädningsrummet på Studenternas var fullt av aktiva. Einar Albinsson tog då hand om oss på alla sätt. Han slipade våra skridskor och ordnade så att vi fick en norsk tränare.

När det inte var spolat på Studenternas, åkte han runt och kollade isen på grunda sjöar som t.ex. Sätrasjön. Så ringde han till oss och meddelade var man kunde träna. Sunnerstaviken var mycket grund och frös till tidigt, så där var vi många gånger. Det var andra tider då. Man hade sällan tillgång till biltransport, även om Einar skjutsade oss många gånger. Men då han inte hade tid, gick vi med ryggsäckar på ryggen till nylagda isar och tränade, varefter vi gick hem igen.

I slutet på 30-talet ordnade Einar en träningsresa till Oslo för oss. Han ställde sin bil till förfogande och chaufför blev den ende av oss som hade körkort, Nisse Adler (duktig 500-metersåkare). Einar hade ordnat med en enklare pension på Rosencranz Hospitz i norra delen av Oslo, nära Frogner isstadion.

Nisse Adler, som var något äldre än vi övriga och medicinstuderande, kallade vi för "doktor". "Doktor" Adler tyckte en dag att det luktade rök om "Ägget" (Sture Engström) och hade då meddelat att cigarettrökning var olämplig för idrottsmän och infört ett bötesstraff på 10 öre gången för eventuella syndare. I slutet på Oslo-vistelsen gick hela Thor-gänget för att dansa i Idrettens Hus i centrala Oslo och där avslöjades "doktor" med en vacker flicka och ett paket Abdulla-cigaretter, varvid bötesbelopp utkrävdes.

Under den tyska ockupationen på 40-talet blev det uppehåll i Norge-besöken. Men 1946 tog Einar Albinsson med sig Harry och mig till det inofficiella VM-et i Oslo. Det blev en stor framgång för mig, då jag vann 500 meter.

Det gick bra för Thor-skrinnarna under 40-talet. Vi vann fem gånger SM på 5 x 1000 meter och det blev många medaljer till thorarna. I stafetterna deltog Einar Jansson, Harry Jansson (Jangnéus), Halle och Bengt Jansson (Janemar), Bertil Albinsson, Åke Weijnitz och Sture Engström.

Vid EM på skridsko 1947 hade jag turen att vinna 500-metersloppet före Sverre Farstad, Norge. På Olympiaden 1948 i S:t Moritz hade IF Thor 4 man med i laget. Harry lyckades bäst av oss där och var endast en tiondels sekund från en bronsmedalj på 5000 meter.

Halle Janemar

"I backspegeln" ser vi att Einar Albinssons satsning på cyklister till skridskoåkare var lyckad. Det var också för oss roligt att vara med i Einars thorarlag, där han var den sammanhållande ledaren. Han var som en pappa för oss.

Faktaruta

Einar Albinsson, född 1893-03-24. Fabrikör Uppsala; 36 DM i fri idrott; en av landets främsta mångkampare; SM i 10-kamp 1915; mångårig styrelseledamot i IF Thor, Upplands Idrottsförbund och Svenska Skridskoförbundet; lagledare för IF Thors skridskoåkare under 30- och 40-talen.

Harry Jangnéus minns samma tid

Halles minnen kompletteras här med Harry Jangnéus anteckningar i samma ämne inför en träff i IF Thor på 80-talet:

»När jag tänker tillbaka på 30- och 40-talen kan jag inte låta bli att nämna namnet på dåtidens verkliga eldsjäl, Einar Albinsson – allt i allo beträffande tävlingar, träningar och organisation.

Om Einars insatser var ypperliga, så kan man inte säga detsamma om tidens isar för hastighetsåkning. Jag vill påpeka vikten av att ha nyspolad is även att träna på. Detta är A och O när det gäller teknikträning.

Varför dominerade Norge skridskosporten i gamla tider? Jo, här i "Svedala" spelades mest bandy och ishockey, medan man i Norge hade fina *skoytebaner* på de flesta orter. Numera har Norge fått konkurrens från nästan hela världen tack vare höglandsbanor och konstisar. I Davos spolade man förr upp en bana enstaka gånger för internationella tävlingar och det var väl den enda banan utanför Norges gränser som "räknades".

Det här kan sägas som försvar för att vi på 30- och 40-talen inte lyckades prestera några särskilt goda tider. Vi fick alltid vara strykpojkar när vi tävlade på andra sidan kölen. På grund av våra dåliga isförhållanden blev vi aldrig tillräckligt snabba. Det blev mest att "borra" varv efter varv på någon sjöis innan vintern kom, då landbanorna först fram emot jul i bästa fall kunde prestera åkbar is.

De flesta av oss var cyklister på den tiden och det gav oss en god förträning, men någon finslipning för att bli en skicklig hastighetsåkare blev det aldrig tal om.

Harry och Halle i S.t Moritz 1948

Att slita sig fram på frostbelagda och nerslitna bandybanor gav negativ stil och teknik. Jag minns hur besvärligt vi hade att "sträcka ut" på Studenternas. Alltid var det någon bandyspelare i vägen.

Men förhållandena bättrade sig på 40-talet, då vår klubbkamrat Aron Bergmark blivit chef för Studenternas. Då ökade möjligheten att träna på is betydligt, men förhållandena var ändå långt ifrån tillfredsställande jämförda med dagens.«

Rune Hammarström – till minne

Vår medlem Rune Hammarström, född 1920, har avlidit under sommaren. Han var en stor och mångsidig idrottsman med elitprestationer i cykel, skridsko och skidlöpning. Till Uppsala kom han från Hälsingland och debuterade 1944 som skidlöpare i IF Thor då han vann DM på 30 km och var ankare i Thors segrande stafettlag.

Han upptäckte snart Uppsalas dåliga snöförhållanden och sadlade om till att tävla i cykel för Fyrishov sommartid, och skridsko – då en stor gren i distriktet – för IF Thor. Han tog flera lag-SM i både cykel och skridsko och blev svensk mästare på 10000 m skridsko 1947. På OS i S:t Moritz 1948 blev han 9. på 10000 och 16. på 5000.

Enligt Idrottsboken 1948 ansågs Hammarström vara svensk idrotts största friskus, utrustad med en oförliknelig framåtanda och talang i idrott. Det intrycket bestod också, när han på äldre dagar deltog i ett idrottscafé hos UIHF och med humor och inlevelse berättade om sitt idrottsliv.

Inga Löwdin

SM i orientering individuellt för herrar 1952, det så kallade Snö-SM.

Följande berättelse är ett exempel på det hemlighetsmakeri som förekom under orienteringens första decennium och på maximal otur med ett arrangemang.

Vi, d.v.s. Orienteringssektionen inom Gästriklands Idrottsförbund, blev av Svenska Orienteringsförbundet övertalade att arrangera rubricerade tävling. Vi hade åren före arrangerat ett RM i skidorientering och ett SM för damer, som blivit lyckade och fått god kritik. Typiskt för denna tids tävlingar var den otroliga sekretessen och hemlighetsmakeriet. Det fanns personer, som ansåg att hela styrelsen ej behövde informeras före tävlingsdagen! Detta gjorde att ledningen blev oenig från början. I stället för att bjuda på Gästriketerräng och få det relativt lättarrangerat, drog banläggarna iväg ett 10-tal mil från förläggningen i Ockelbo, in i Hälsinglands snörika finnskogar. Det blev också många problem. Till den primitiva målplatsen fick vi låna tält och stora grytor för att koka vatten för tvagning utomhus. Likaså måste lottor anlitas för förplägningsgöromål. Lottachefen i Ockelbo och jag åkte till målplatsen några dagar före och gick igenom detaljerna. Dagen före tävlingen bröt hon lårbenshalsen så det var bara att improvisera på tävlingsdagen.

Helge Rask

På kvällen före tävlingen bjöd Kopparfors AB på en fin älgmiddag vid Wij herrgård. Som värd vid denna måltid åkte jag hem till Sandviken för att byta kläder. När jag passerade pressbyråns kiosk kunde jag läsa på Expressens löpsedel **"Kaos på SM"** med stora bokstäver. Jag stannade och tänkte förvånad, vilken tävling går samtidigt med vårt SM. När jag läste tidningen förstod jag att det var vår tävling det gällde. Gunvald Håkansson hette journalisten och var lite ökad. Han hade, efter vad som senare framkom, blivit utan rum på ortens enda hotell och kommit i dispyt med vår presschef, då det visade sig att han ej beställt något rum.

Det var ett dåligt omen tänkte jag vid återfärden till Ockelbo.

Nästa händelse var att den buss vi anlitat för att köra förbundsstyrelsen och pressfolk till start- och målplatsen tidigt på tävlingsdagens morgon ej hade anlät. Det var en medlem i tävlingsledningen från Österfärnebo som var bussägare. Ingen svarade på påringning och vi blev oroliga att något hänt efter vägen, ca 8 mil. Jag fick tips om att en bussägare fanns i Mo, bara 6 km bort. Jag letade upp honom. När jag knackade på var ytterdörren olåst så det var bara att kliva på. I köket i en soffa låg bussägaren. Vid min fråga om möjligheten att hyra en buss, stack han upp huvudet bakom en kraftig kvinna och skakade på huvudet. När jag kom tillbaka hade bussen dykt upp. Det hade blivit ett missförstånd.

En annan detalj var när televerkets montör skulle ansluta telefonerna för pressen så kopplade han fel så att taltratten fungerade som hörlur med många lustigheter som följd.

Dagen före och under natten föll cirka en decimeter snö. Då blev det smått panik. Jag kontaktade Högbo AIK och SOK i Sandviken om de med Sven Ågrens flyttbuss kunde åka upp till tävlingsområdet och springa kring kontrollerna för att det ej skulle bli stigar i spårsnön. De ställde upp men tyvärr hade bussen som skulle köra löparna ut till startplatsen åkt av vägen i snöhalkan och vält i diket. De mannar som skulle spåra fick hjälpa till att få bussen på vägen och det blev ingen spårning.

Sedan blev det också "fel segrare". En relativt okänd löpare från Uppland vann, Herbert Andersson, Järlåsa, som senare dokumenterade sig som mycket kvalificerad. Hade någon mer känd löpare vunnit, hade kritiken varit mycket mildare. Nu skrevs det i Aftonbladet och Expressen en massa osanningar som var hårresande.

Till slut blev vi heligt förbannade. Det var obetald fritid vi hade satsat. Jag ringde till Malcolm Murray som var ordförande i Orienteringsförbundet och även deltagit vid SM-tävlingen. Han var dessutom general och chef för krigshögskolan i Karlberg. Jag krävde ett möte med journalisterna från Aftonbladet och Expressen hos Malcolm Murray. Om inte skulle hela styrelsen i Gästrikland lämna sina uppdrag. Det gick han med på. Hela tävlingsledningen åkte till Karlberg och träffade journalisterna. Journalisterna fick be om ursäkt och dementerade de värsta lögnerna i pressen. Vi var ett relativt nöjt gäng som åkte hem till Gästrikland på kvällen. Det kan också nämnas att istället för att "lägga av" så bildade vi Gästriklands Orienteringsförbund 1954. En känd person skrev ett brev till mig där han gratulerade ledningen till styrkan att komma tillbaka.

Idag utses SM-arrangör officiellt flera år i förväg.

Helge Rask, tävlingsledare

Upplands Orienteringsförbund 50 år

Tiden går alltför fort. Jag tycker inte det var särskilt länge sedan jag första gången mötte Nils Ekström, uppskattad ledare inom uppländsk orientering, men vi konstaterade vid en kopp kaffe på Idrottens Hus i slutet av augusti i år, att det måste ha varit i september 1957 i samband med DM-budkavle för damer och juniorer i Tierps IF:s regi. Nils var prisutdelare och fotograf för UOF. Och jag lyckades vinna mitt första DM-tecken, tillsammans med Kurt Agstrand och Bertil Wahlqvist i OK Rodhen.

Vid kaffekoppen berättade Nils, som varit aktiv i styrelsen sedan 1962, om hur UOF vuxit fram. Fram till 1949 fanns det en orienteringssektion inom Upplands Idrottsförbund, men inget separat förbund för orientering, trots att sporten redan på 1920-talet hade DM-tävlingar.

Den 11 december 1949 samlades 24 föreningar och bildade UOF. Bland de mest pådrivande bland orienterarna för ett eget förbund kan nämnas Sam Brobäck, Elner Marsh, Fritz Almgren, Stig Oskarsson och Arne Sekund. Första verksamhetsåret 1950 var 70 föreningar medlemmar i förbundet. Sammanslagningar gjorde att på 60-talet var antalet anslutna föreningar ca 50 och idag är antalet 36. Wolmar Ohlson var ordförande första året, Sam Brobäck sekreterare och Nils Görenfeldt kassör.

Fram till 1970, då specialkommittéer inrättades, skedde allt arbete i styrelsen och särskilt då i VU, som hade att bestyra det mesta. Allt eftersom antalet klasser växte, blev det mer och mer jobb med uttagningar till bl.a. SM och delegation till elit- och ungdomskommittéerna blev en nödvändighet.

Under samtalet kommer vi in på SM-arrangemang och andra viktiga orienteringstävlingar i Upland. Utan ansråk nå att vara fullständiga, minns vi bl.a. följande:

1953 SM i dambudkavle	UOF	Närtuna
1954 SM för juniorer	UIF	Mörby slottsruin
1955 SM i herrbudkavle	UOF	Hallstavik
1958 SM i nattorientering, herrar	USIF	Edsbro
1968 SM-vecka	Uppsala OL-allians	Jälla, Almunge, Vittinge
1980 O-ringens int. 5-dagars	5-dagarsföreningen	Norrtälje, Hallstavik, Knutby, Jälla, Hågadalen
1981 Lång-SM	OK Triangeln och Heby AIF	Rödjebro
1982 Nordiskt studentmästerskap	USIF	Lurbo, Hammarskog
1992 SM-vecka	Roslagsklubbarna	Roslagen
1992 Lång-SM	OK Triangeln	Enåker

1996 fick UOF i uppdrag att på nytt arrangera O-ringen, nu år 2001. Centralort blir Märsta och etapperna går i Sigtuna, Lagga, Gottröra, Odensala och Märsta. Tävlingscentrum har utsetts, kartor har nyritats och banläggarna är i full färd med sina uppgifter. Och vi hoppas att antalet deltagare blir minst vad det var 1980, d.v.s. 15280.

Den 15 oktober 1979 var en viktig dag för UOF. Förbundet blev arbetsgivare. Bernt Wählin anställdes som konsulent och han avlöstes 1990 av Olof Nilsson. Dessa båda har betytt mycket för den positiva utvecklingen av orienteringssporten i Uppland. I samband med inrättandet av en konsulenttjänst fick UOF ett kansli på Drottninggatan, och därefter har det flyttat runt till Ekebybruk, Stabby Backe och är nu i Idrottens Hus på Portalgatan.

IP Skogen kom in i bilden 1973. Calle Brandel, Anders Nylander, Rolf Ohlström och Nils Ekström har haft viktiga funktioner i länets anläggningsråd för att säkerställa tillgången på fungerande och ändamålsenlig utrustning för orienteringssporten.

1977 kom UOF-nyttets första nummer ut. Därefter har årligen fyra nummer producerats och fyllt ett informationsbehov bland Upplands orienterare.

Från 1993 har vi haft en handikappkommitté inom förbundet. Torsten Ericsson, ordförande i denna kommitté, från och med 1995 kommittén för precisionsorientering, har lett Uppland fram till att vara riksledande distrikt inom precisionsorientering. Pre-O rekryterar både ungdomar och äldre, med eller utan funktionshinder, d.v.s. alla är välkomna att delta. Från och med 1998 har vi både Dag-DM och Natt-DM inom Pre-O.

Det är alltid vanskligt att i raden av goda uppländska orienterare under de gångna 50 åren plocka fram några enskilda. Men vi minns gärna bland de äldre Herbert Andersson, Sivar Nordström, Emy Gauffin, Tore Jonsson, Birger Johansson. Och bland de yngre Gunilla Svärd och Peter Jacobsson, vilka fortfarande härjar i toppen av resultatlistorna på SM- och världsnivå.

Nu ser vi med tillförsikt fram mot ett bra O-ringenarrangemang 2001 i Märsta och ett gott nytt millennium för Uppländsk orientering.

Nils Ekström
Berättare

Nils Wahlberg
Skrivare

UIHF gratulerar

Upplands Orienteringsförbund 50 år!

UIHF gratulerar OK Puh som fyllt 30 år!

OK Puh igår

Föreningen härstammar från några statistiker och informationsbehandlare som på 1960-talet höll på med bilorientering. De upptäckte att de behövde mer motion och gjorde allt längre utflykter från bilarna. Den första orienteringen helt utan bilar hölls våren 1969 vid Hammarskog.

I början sprang man på 50- och 25-tusendelar och utnyttjade ofta fasta kontroller. Själva orienteringsmomentet kombinerades ibland med andra inslag som pilkastning och bollkickning. Kretsen av deltagare utvidgades med anhöriga, vänner och bekanta.

1971 eller 1972 började man räkna poäng på varje tävling för att få fram en årlig vinnare på varje bana. Deltagarna indelades i skicklighetsklasser och man fick fler poäng för att slå en högt rankad person enligt ett alltmer komplicerat poängsystem som sköttes av informationsbehandlarna med sina datorer.

Namnet OK (Nalle) Puh växte fram så småningom liksom myterna om det. Man säger att det har att göra med dålig kondition (puh så jobbigt!), Puhs lilla hjärna (folk sprang vilse på den tiden) och Puh som en leksak (man tog det på lek).

OK Puh idag

efter trettio år

Puh är idag en livaktig kamratkrets med över 50 aktiva medlemmar. Klubben är inofficiell, d.v.s. inte registrerad i orienteringsförbundet. Många medlemmar är därför också med i någon "riktig" orienteringsklubb. Verksamheten styrs av ett årsmöte och f.n. två valda funktionärer. De skall se till att det blir ett 50-tal tävlingar per år från början av augusti till midsommar.

Under den s.k. **sommarsäsongen** (månadsskiftet mars/april till slutet av december) turas medlemmarna om att lägga banor. Det skall nu finnas en lång bana på ca 5.5 km, en kort på 3.5-4 km, en kortkort på ca 2.5 km samt vid behov en lätt minibana på kanske 1.5 km. Dessa banor är tämligen normala men skall inte, förutom minibanan, vara lätta och bör utmärkas av en viss klurighet. Poäng räknas enligt ett enkelt system som inte kräver dator och sammanlagda vinnare får varje år inteckningar i vandringspris. Fyra av tävlingarna går på natten och för dessa finns särskilda vandringspris.

På **vintern** turas deltagarna om att på en karta märka ut ett antal punkter. Efter gemensam start skall dessa punkter sedan besökas i valfri ordning. Vid punkterna lägger man en lapp eller accepterar en som redan ligger där. Det går ut på att lägga/acceptera så många riktiga lappar som möjligt samt att locka konkurrenterna att "gå på" så många falska som möjligt och att göra detta snabbt. Poäng räknas och årliga vinnare utses. Många anser att dessa s.k. löslappare (som sker till fots eller på skidor) är den finaste tävlingsformen.

Klubben företar ett antal tävlingsresor varje år, till medlemmar som flyttat från Uppsala eller har lämpligt placerade fritidshus. Under 10 år reste en stor skara till Åland under älgjaktstid. På en annan resa genomfördes två tävlingar i trakten av Tromsö.

I Puh får vem som helst bli medlem genom att betala årsavgiften 50 kr (80 för familj).

Funktionärer är f.n. Roland (tel. 138706) och Paul (tel. 213754).

Paul Seeger

Slå vakt om det idrottshistoriska arvet

Så lyder titeln på en handledning i arkivvård som Riksidrottsförbundet (RF), i samarbete med Idrottens studieförbund (SISU), lade fram under våren 1999. Under samma paroll har även en projektgrupp arbetat sedan 1997. Projektet initierades på riksidrottsmötet 1997 av Dalarnas idrottsförbund, som efterlyste att idrotten bättre skulle uppmärksamma sitt arkivansvar. En idrottshistorisk projektgrupp bestående av personer från RF, Riksarkivet, Riksidrottsmuseet och Stockholms universitet tillsattes med uppdrag att:

- utarbeta en handledning i arkivfrågor
- informera om idrottsföreningarnas arkivansvar
- öka intresset det idrottshistoriska arvet inom idrottsrörelsen

Genom arkivhandledningen skall idrottsföreningarna få elementära kunskaper i arkivfrågor samtidigt som den skall öka deras förståelse för att bevara sin historia.

Den övergripande parollen, att göra idrottsrörelsen medveten om sitt "idrottshistoriska arv", har dessutom spridits via foldrar, genom artiklar i idrottstidningar och på konferenser. Därutöver har ett antal idrottspersonligheter skrivit under ett upprop som betonar vikten av att idrottsrörelsen värnar om sin historia. Ett mer handfast grepp har tagits genom gruppens förslag till ändring av RF:s normalstadgar som mer uttryckligt än tidigare ska ta upp idrottsföreningarnas arkivfrågor.

Projektgruppen har även angett några områden som Riksidrottsstyrelsen (RS) noggrant bör följa under de kommande åren.

RF:s arkivfunktion: Under 1980-talet fanns en heltids arkivarietjänst inom RF som även innefattade service åt specialförbunden. Den har emellertid varit indragen sedan flera år och RFs arkiv sköts sedan en tid i begränsad omfattning av Riksarkivet. Om detta är tillräckligt är en fråga RS bör ställa sig...

RF:s 100 års jubileum som inträffar år 2003, kommer att bli ett naturligt tillfälle för idrottsarkiven att visa sin stora betydelse.

IT-frågor: RS bör vara uppmärksam på att den digitala och elektroniska utvecklingen medför stora risker ur arkivsynpunkt. Den snabba utvecklingen på området innebär bl. a. att ny teknik snabbt blir föråldrad, vilket medför att den tekniska utrustning som krävs för att läsa information inte kommer att finnas tillgänglig. Det kommer därför bli viktigt att se till att

informationen hela tiden förs över till de nya informationsbärarna. Ett sätt att undvika det här dilemmat är naturligtvis att informationen tas ut på papper.

Uppföljning av gruppens arbete: För att gruppens arbete inte skall avstanna bör RS tillse att gruppens överväganden följs upp även i framtiden.

”Slå vakt om det idrottshistoriska arvet” – en handledning i arkivvård för idrottsrörelsen

I förordet anges att skriftens syfte skall vara att förmå idrottsföreningar att inse hur viktigt det är att värna om och bevara sin historia. Den skall också ge föreningarna stöd i sin arkivvård och ge tips i hanteringen av föremål.

Varför arkivvård heter det inledande kapitlet som anger vilka skäl det finns för att hålla en god ordning i sitt arkiv. Här finns, som så riktig påpekas, även fler anledningar än de historiska. Inte minst understryks de praktiska och juridiska skälen till att hålla god ordning på sina papper.

Arkivfunktionen: I kapitel 2 går man igenom den s.k. arkivfunktionen i en idrottsförening. Här tar man bl. a. upp vilka arbetsuppgifter den arkivansvarige bör tänka på.

RF:s normalstadgar har redan tidigare utsett föreningens sekreterare att ansvara för arkivet. Det är även sekreteraren som skall se till att arkivet är ordnat och dessutom förvaras på ett betryggande sätt.

På riksidsrottsmötet 1999 beslutades, efter förslag från projektgruppen, om ytterligare punkter i idrottsföreningarnas normalstadgar som skall reglera föreningens arkivvård. Numera skall sekreteraren även ansvara för att föreningens historia dokumenteras rättvisande. Dessutom skall vid en eventuell upplösning av föreningen, handlingarna överlämnas till ett folkrörelsearkiv eller motsvarande.

Arkivbildning och gallring: I det här avsnittet får vi även exempel på vilka typer av handlingar som skall sparas och vilka som man kan kasta. Det finns alltid tillfällen då man blir osäker om en viss typ av handling skall sparas eller om den kan kastas efter en viss tid. Det hade därför underlättat om man hade bifogat en specificerad lista över ”typiska” idrottshandlingar i vilken det angivits hur länge varje handling behöver sparas.

Ordna och förteckna arkivet: Det sägs här visserligen uttryckligt, att det som presenteras är allmänna riktlinjer till de föreningar som **inte** väljer att överlämna sitt material till en arkivinstitution. Att ordna arkivet d.v.s. att ta bort gem och plast m.m. är en sak, att förteckna arkivet ställer däremot lite andra krav. Den här typen av arbete fordrar i regel ledning av någon som har erfarenhet av att förteckna arkiv. Är man ovan är det lätt hänt att den s.k. proveniensprincipen, vilket bl.a. betyder att arkivet skall avspegla verksamheten, ofta går förlorad i och med att man börjar sortera och lägga patients med arkivhandlingarna. Principen innebär även att en mångårig verksamhet, oavsett om den varit ytterst välordnad eller kaotisk, också skall avspegla sig i arkivets utseende. En verksamhet som präglats av ett allmänt kaos bör t.ex. ordnas så att det går att hitta hjälpligt, inte omsorteras så att man får intryck av att föreningen utgjorts av en samling kamrerare. Konsten att förteckna ett arkiv är därför utmärkt att bedriva i cirkelform under ledning av någon som har erfarenhet.

Under rubriken *tekniska frågor* går man igenom de olika material och medier som är lämpliga för långtidsförvaring samt varnar för vilka man skall undvika. Intervjuer, som endast berörs ur arkivsynpunkt, är däremot en uppgift som lämpar sig bra att utföras av föreningens medlemmar, eftersom det i allmänhet är de som vet vilka personer som har en intressant

historia att berätta. Trots att det inte är alla förunnat att utföra en bra intervju, är dock en mindre bra utförd intervju bättre än ingen alls. Av naturliga skäl är det inte alltid en andra chans yppas...

Slutligen berörs även hur man skall handskas med föreningens föremål samt en diskussion om hur man kan lösa frågan om förvaring av arkiv och föremål.

Trots att handledningen inte är en fullständig uppslagsbok, ger den en bra inkörsport i ämnet och tipsar om adresser och litteratur där den vetgirige kan få veta mer. Ett intressant påpekande är att även idrottsplatsen är värd att dokumentera.

Skriftens layout är ren och snygg och rikligt illustrerad med bilder på olika typer av arkivmaterial. Ett bra avsnitt är den studieplan som ger exempel på frågor att avhandla på cirkelträffar. Vissa påtagliga resultat har gruppen redan nått, dels genom att ha utgett den här handledningen som också finns på Internet, men kanske främst genom att idrottsföreningarnas stadgar numera starkare betonar föreningarnas arkivfrågor.

Om det arbete gruppen lagt ned på att förankra sina förslag i idrottsrörelsens topp även får genomslag lokalt i föreningarna, kan det här vara en förebild för andra organisationer att ta efter.

Kim Söderström

FRÅN LÄKTARPLATS

Det hade regnat hela dagen, stundom ihållande, stundom skurvis. Det hindrade inte att folk fram mot kvällningen började invadera gamla Fyrisbadets läktare på den västra åstranden. Under paraplyer och nödortfött skyddande tidningar kunde man räkna in närmare tvåtusen åskådare. Vilka Uppsalas lagidrotter kan idag jämföra sig med en sådan publik tillströmning, särskilt vid ogynnsamma väderleksförhållanden?

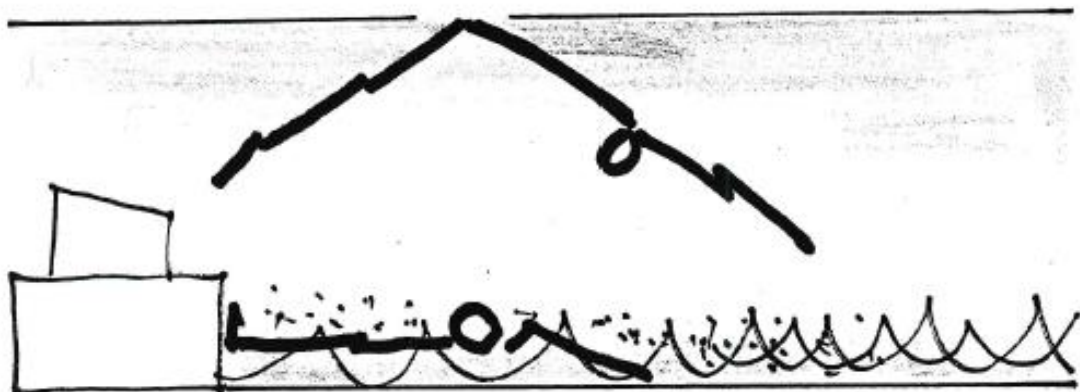
Just innan tävlingarna skulle börja, bröt det ut ett kraftigt skyfall med blix och dunder! Alla de ungdomar som fått fribiljetter av sina föreningar och som oskyddade satt bänkade på kajkanten blev genomsura med en gång. Och inte blev man precis torrare vartefter tiden gick.

Vad var det då som var i görningen? Jo, det var Sirius' och UNT:s högst populära korporationssimning som skulle "gå av stapeln", en formulering som "Koftan" egentligen inte tillät. Men i sportspalterna fick det väl gå an! ("Koftan", det var UNT:s allsmåktige chefredaktör Axel Johansson det.)

Hela 35 lag skulle tävla över 4x100 meter, absolut fritt simsätt. Sällan har man väl skådat så många olika stilarter och så många sätt att överhuvud taget ta sig fram i det våta. Men alla kämpade väl – det var ju inte nödvändigt att segra!

Alla dubier rörande sociala skrankor var för dagen som bortblåsta. Chefer med anställda var lagkamrater, rätt och slätt! Och överordnade fann sig väl till rätta i sina roller, även om osnutna springgrabbar ibland kunde bli lite för personliga – kämpa på bara!

Dagens hjälte blev i det här sammanhanget en herr Wahlgren i Osmunds lag. En icke fullt läkt magoperation tvingade honom att utföra starten bakvänd i färdriktningen och i en sittande kroppsställning – det blev till ett "stjärthopp" som väckte spridd munterhet bland åskådarna. I ett hopkrupet bröstsim fullgjorde han sin plikt, därmed räddande sitt lag från att nödgas bryta tävlingen. Uppoffrande, stilig!

I damklassen segrade Nymans Verkstäder, och i laget ingick gamle OS-guldmedaljören Harry Stenqvists tre döttrar Eva, Harriet och Ulla. På herrsidan såg de aktiva simmarna Erik Magnusson, Erik Lindell, Gösta Waernborg och Rune Pettersson till att UNT-laget triumferade.

Alla deltagande korporationer skänkte priser till tävlingarna. Antingen hämtade ur de egna varusortimenten eller på annat håll inköpta små pokaler, ofta med inskription. Sådant var populärt och inspirerande bland ungdomar.

Populär vid hemkomsten var dock inte skrivaren av dessa rader. En förskräckt moder fick ta emot en son, vars bruttovikt måste ha ökat med åtminstone ett par kilo. Den tillvaratagna mängden vatten man lyckades vrida ur kläderna talade sitt tydliga språk.

Det blev till att göra upp eld i kakelugnen, så sommar det var!

Arne P.

Köp-, sälj-, bytes- och lånemarknad

Du som söker eller vill sälja, byta eller låna böcker, vykort, frimärken eller andra föremål med idrottsanknytning kan kostnadsfritt annonsera om detta.

Jag söker

GAMLA UPPLÄNDSKA KLUBBNÅLAR från följande föreningar för en utställning och minneskatalog "Uppländska idrottsklubbar genom tiderna":

Uppsala 9 st. Vaksala IK, OK Fyrismalm, Eriksbergs SK, Svartbäckens SK, Lindens & Ekens IF, F20 IF, BK 1911, IF Heimdal, Uppsala Allm. Lawn TK

Enköping 13 st. Balingsta Golf, Gryta BK, Nysätra SK, Örsundsbro IF, Örsundsbro SK, Långtora BK, Härkeberga IF, Teda IF, Kungs-Husby IF, Österunda IF, Romberga AIF, Enköpings Godt. IF, CK Ragne

Västuppland 4 st. Vänge GIK, Ålands SK, Rödjabro IF, Varmsätra IK

Norduppland/Östhammar 6 st. Fagervikens SK, Forsmarks IK, Johannisfors SK, Hargshamns IOGF, Slada IK, Älgsjöns IF

Centrala Uppland 10 st. Kilens IF, Rasbokils IF, Norrkils IF, Alunda BK, Morkarla IF, Alunda SK Ramhälls IK, Väskinge IK, Knutby BK, Faringe IF

Södra Uppland 9 st. Kungsängens IF, IFK Bålsta, Eriksunds SK, Venngarns IF, Håtuna IF, Inf SS IF, Sigtuna GIF, Sigtuna SK, Vidbo IK

Roslagen 14 st. Addarsnäs IF, Björkö-Arholma IK, CK Roslagshov, Hallbyns BK, Rimbo Godt. IK, Högmarsö IK, Norrtälje TK, Ovensundets IF, Gottröra IF, Blidö IK, Finsta IF, Orkesta GIF, Roslags-Länna IF, BTK Telje

Bra skick → Bra betalt.

För den som önskar finns bytesobjekt; klubbålar eller idrottslitteratur.

Bob Tollbring, Sandgatan 3A^{III}, 761 51 Norrtälje. 0176-100 59

Jag söker

På Skidor 1897-98 och Idrottsboken 1946 (Utg. Lennart Brunnhage)

Inga Löwdin 018-537874

...och jag vill fortfarande köpa

"Skärmen", orienterarnas årsbok 1938.

Jan Andersson 018-358167 e-post wallhofs@wineasy.se

UIHF säljer enstaka exemplar av tidigare årgångar av SVIF:s årsskrift *Idrott, historia och samhälle* som realiserar för 30 kronor per st. (porto tillkommer). Passa på att komplettera din serie. Årsboken 1990 innehåller ämnesregister över alla tidigare artiklar.

Beställ genom *Hans-Magnus Gauffin 018-543662*.

Varvloppens storhetstid 1941-1945

En högkonjunktur för svensk cykelsport inträffade anmärkningsvärt nog under krigsåren 1941-1945. Det var de s.k. varvloppen som under en period gjorde cykeltävlingarna till de mest publikdragande av alla idrottsarrangemang.

Varvloppen ägde rum på städernas asfalterade gator och tävlingssträckan var i regel mellan 2 och 3 kilometer. Åskådarna kunde nu i motsats till etapploppen på landsväg följa åkarna på nära håll, när dessa snodde runt i 20-30 varv på ofta trånga och backiga gator. Tävlingsformen var i och för sig inte ny, på kontinenten var varvloppen etablerade sedan flera år tillbaka, men det var som sagt först under krigsåren som de blev en institution i svensk cykelsport.

Det första varvloppet var Sofialoppet i Stockholm som startade i maj 1941. Det blev från början en stor framgång och redan året därpå omnämndes tävlingen som en "Fantastisk succé" med 25 å 30.000 åskådare längs banan (Idrottsbladet 20/6-42).

I Uppsala arrangerade Cykelalliansen, d.v.s. klubbarna UCK, UNI och Fyrishof, den 30 augusti 1941 den s.k. Slottsrundan som ägde rum 11 gånger fram till 1951 innan tävlingen upphörde. Bland de många förhandsskriverierna månaderna innan Slottsrundan kan nämnas en notis i Stockholms Dagblad (11/2-41) där det bl.a. stod att "Valkenburg-VM 1938 kopieras mitt stan" och att de tre uppsalaklubbarna planerade ett "cykel-TT med en bana på 2,575 meter" att köras 30 varv. Enligt uppgifter Upsala Nya (8/7, 10/7, 6/8 -41) var det UCK-ledaren Eskil Åkerlund, som kom med idén, medan Fyrishofs dåvarande ledare, Bertil Carlberg, vid en intervju jag gjorde för några år sedan, hävdade att förslaget kom från UNI:s cykelstjärna Martin Lundin, som deltog i VM 1938 och därifrån fått impulsen till ett rundbanelopp. Segrare det första året var den populäre Sven "Svängis" Johansson, medan Halle Janemar som ende uppsala-cyklist vann 1944 års Slottsrunda.

VARVLOPPSCIRKUS · 1942

Söndag

Tisdag

Även den första Slottsrandan blev en såväl sportslig som publik framgång och fick högsta betyg i både den lokala och huvudstadspressen (UNT 2/9, DN 1/9-41). Åskådaranantalet uppgavs till 12-15.000 och klubbarnas nettovinst till 2.500 kr. (DN 1/9-41). Följande år arrangerade cykelklubbarna i nästan varje stad ett varvlopp. Under 1944 års säsong kördes inte mindre än 8 varvlopp enbart i Stockholm. I en artikel i Svensk Idrott samma år kunde Lennart Herlin konstatera att cykelsporten var den idrottsgren som "drog den genomsnittligt största publiken" och detta under det svåraste krisåret. Bland åskådarsiffrorna kan nämnas att i Göteborg var antalet 20.000, i Uppsala 12.000 och i Kramfors 4.000. Sofialoppet tilldrog sig det största intresset och det gick så långt att Fotbollförbundet efter 1945 års varvlopp gjorde en förfrågan om det inte gick att ändra tävlingsdagen för Sofialoppet, eftersom det drog till sig en mer än dubbelt så stor publik, 25.000, som matchen mellan Landslaget och Pressen, vilken bara samlat 10.000 åskådare.

För de många fattiga cykelklubbarna innebar intäkterna från den stora betalande publiken en välkommen inkomstkälla, men det ökade antalet "karuselopp" fick också till följd att arrangörerna sökte locka till sig de bästa varvloppsspecialisterna med olika förmåner i form av både startpengar och segerpremier, varierande mellan 200 och 400 kronor. Det var därför lockande för det lilla elitskiktet tävlingscyklister att starta i så många varvlopp som möjligt.

Ett bra exempel på det stora antal varvlopp en elityklist kunde hinna med på en enda vecka är vad Sven "Svängis" Johansson presterade under 1942 års tävlingssäsong. Under rubriken "Cirkus Taikon" redogjorde Idrottsbladet (20/7-42) för hans intensiva tävlande. En söndag i juli tävlade han i Bollnäs, på tisdag i Söderhamn, därifrån med tåg till Umeå där han vann en tävling onsdag e.m. Sedan var det dags för tågresa till Karlstad, där en tävling väntade på torsdag. Den minst sagt hektiska veckan avslutades så med en tävling i Nordingrå lördag e.m.

En vecka med Svängis & Company.

Onsdag

Torsdag

Lördag

Det råder ingen tvekan om att varvloppen gynnade spurtstarka och taktiskt begåvade cyklister. I det lilla elitskikt som helt dominerade dessa tävlingar, var de båda uppsalacyklisterna Halle Janemar och Harry ("Spurt-Harry") Jansson (Jangnéus) bland de mest framgångsrika. De var tidvis så överlägsna, att de före vissa lopp kunde komma överens om vems tur det var att vinna. "Harry Jansson lät Halle vinna Stockholms Grand Prix" lyder t.ex. en rubrik i Aftonbladet den 13 juni 1946.

En viktig förklaring till att de korta varvloppen blev så dominerande är den materialbrist, särskilt då bristen på ringar och däck som blev allt kännbarare i slutet av krigsåren. Enligt Lennart Herlin, Dagens Nyheters ryktbare sportjournalist och cykelexpert, var det "karusell-loppen" som räddade svensk cykelsport under en period då det inte var möjligt att genomföra långa etapplopp. (Sv. Idrott 7/45).

Mångfalden GP- och TT-lopp (som ofta var beteckningen på varvloppen) väckte dock efterhand en allt starkare kritik och anklagelserna gällde allt ifrån osportslighet eller monotonitet till protendenser. Efter kriget började varvloppen alltmer spela ut sin roll i takt med att 6-dagars m.fl. etapplopp ställde andra och hårdare krav på uthållighet och förmåga till klungkörning på landsväg.

Söderforsresan 8 juni 1999

Årets sommarutflykt började för oss som reste från Uppsala med avfärd i privatbilar från Scandic Hotel kl. 10.15. Redan före utsatt tid anlände vi till samlingsplatsen vid Hembygdsgården i Söderfors där vår broderförening Gästrikeidrottens Historiska Förening redan ockuperat ett rum för interna överläggningar.

Vi mottogs med gott kaffe och dopp i Hembygdsföreningens regi och dess ordförande Ola Sandström – som också svarade för guidningen för resen av dagen – presenterade Söderfors Hembygdsförening. Han berättade bl.a. att denna har ca 400 medlemmar och är en stor fastighetsägare som fått köpa gamla hus för 1 krona per styck. Upprustningen pågår och går långsamt framåt på grund av kostnaderna.

Vid kaffet delade vår ordförande Inga Löwdin ut UIHF:s första gratulationsdiplom till Söderfors GoIF, 95 år den 7 september. 95-åringens ordförande Ivan Eriksson tackade och tog emot. Det skulle under dagen visa sig att det inte var för sista gången!

Efter kaffe och information fortsatte programmet med besök i smedstugan där vi fick se och höra hur smedfamiljen bodde. Också en del andra äldre bruksmiljöer besågs.

Brukets historia från grundandet 1676 och den gamla ankarsmedjan (1676-1875) presenterades på plats (bild) av guiden och med ett intressant bildspel, "Järnarvet", i en särskilt iordningställd biolokal.

I bjärt kontrast till den gamla smedjan stod vad vi fick se i ämneslinjen i det nya bruket, *Erasteel*, och dess världsledande snabbstålstillverkning där "allt" är datoriserat.

Sedan vi sålunda fått se både gammal och ny produktionsmiljö följde besök på *Ankarbacken*, där några STORA gamla ankare står uppställda och minner om varför bruket kom till.

Här blev det också repriserna på diplomutdelningen – en reporter från Arbetarbladet hade lockats dit av Birger – så Inga fick dela ut och Ivan Eriksson tacka och bocka flera gånger!

Med Ankarbacks-besöket inleddes ett starkt aptitretande inslag av friluftsliv som avslutades med en promenad i den engelska parken där monument och minnesplatser besöktes.

Därefter var det dags för hela den hungriga flocken att inta hotellet i Söderfors och en delikat middag som följdes av ett gemensamt möte med Gästrikföreningen där gemensamma frågor och s.k. problem diskuterades. GIHF hade skrivit ner en del frågor som visade sig vara mycket lika våra.

Några av de punkter som diskuterades under mötet UIHF/GIHF 1999-06-08

Utbyte av idéer och förslag, medlemsblad och idrottsminnen, samarbetet med idrottsförbunden, SISU, kommuner, folkrörelsearkiv och museer. Arkivfrågor. Hur ska vi bättre lyckas engagera våra medlemmar och rekrytera nya.

Allmänt kan sägas att de båda föreningarna har likartade problem och svårigheter. Detsamma gäller också de flesta av landets övriga idrottshistoriska föreningar och sällskap. Vissa får dock betydande ekonomiska bidrag som gör det lättare att ha bra verksamhet.

Båda föreningarna vill bli erkända av distriktsförbunden, få bättre stöd och ”komma med i förbundens verksamhetsberättelser”.

GIHF och UIHF ska fortsätta samarbetet, utbyta skrifter och idéer, informera varandra om sina arrangemang och ha gemensamma träffar under som de senaste åren. Detta samarbete kommer att behandlas vidare i ”Minnena”.

Riksidrottsmuseets satsning på idrottshistoria och presentation av de idrottshistoriska föreningarna och sällskapen och de kontakt- och utvecklingsmöjligheter detta ger behandlades. Se Riksidrottsmuseets webbplats:

<http://www.svenskidrott.se/riksidrottsmuseet/>

Som avslutning på mötet berättade Helge Rask om orienteringens ”Snö-SM 1942”. Skildringen finns återgiven i detta nummer. Vidare berättade Valter Nyström om sina äventyr på löparbana och nattklubb, Sigge Kihlström om Sandviken och SAIK. Nils Wahlberg berättade om den stundande 48:e Skogskarlsmatchen mellan Uppland och Gästrikland, Inga Löwdin om Skogsflickorna som är ännu värre med 53 distriktsmatcher, Elsie Ekedahl om handbollsmatcher mellan distrikten och Elsie och Inga m.fl. om det över 60-åriga friidrottsutbytet.

Med tack till Birger Lindell som planerat dagen och löften om fortsatta kontakter avslutades så dagen och alla för hem, uppenbarligen nöjda.

Deltagare i Söderförsträffen 8 juni 1999

Brukskulturdelen guidades av Ola Sandström, ordförande i Söderfors hembygdsförening.

Från Uppland

Ivan Eriksson, Söderfors GoIF

Inga Löwdin, Nils Wahlberg, Jan Andersson, Elsie Ekedahl, Arne Tillander, Hilding Gullström, Kerstin Gullström, Aina Lamberg, Hans Magnus Gauffin och Birger Lindell, alla UIHF

Från Gästrikland:

Sigge Kihlström, Sandvikens AIK

Helge Rask, Bruno Moström, Valter Nyström, Rune Holmgren, Inga-Lisa Eriksson, Lennart Andersson och Bo Nordlund, alla GIHF

GIHF:s styrelse 1999

Ordförande Helge Rask, Valbo, *vice ordförande* Anders Eriksson, Gävle, *sekreterare* Bo Nordlund, Gävle, *kassör* Rune Holmgren, Storvik.

Ledamöter: Kaj Annebrant, Sandviken (*redaktör och ansvarig utgivare för medlemsbladet*), Inga-Lisa Eriksson, Hofors och Bert Johansson, Ockelbo.

Adjungerade ledamöter: Lennart Andersson och Bruno Moström, båda Sandviken samt Jack Jakobsson, Hofors.

Inga delar ut UIHF:s diplom till Ivan Eriksson, ordförande i Söderfors GoIF – första gången

Församlingen studerar Ankarbackens ankare.

*Inga Löwdin, Ivan Eriksson, Valter Nyström och Helge Rask.
Inga har återigen delat ut UIHF:s diplom till Söderfors Golf...*

Mera om Söderfors och de uppländska vallonbruken

Information på Internet

<http://www.grufkontoret.se/vallonbruken/bruken/soderfor/soderfor.htm>

Vallonbruk i Uppland

En litteraturguide

Finns som tryckt häfte och kan beställas genom att du sänder 20 kr i ett kuvert till

Vallonbruk i Uppland
Dannemora Gruvkontor
748 30 Österbybruk

(Ange "Litteraturguide" samt namn och adress)

Den nya litteraturguiden har utarbetats av bibliotekarierna Margareta Kronborg, Marjatta Rutanen och Erik Silenstam, producerats i samarbete mellan Uppsala stads- och länsbibliotek och Föreningen Vallonbruk i Uppland och tryckts med ekonomiskt bidrag från Forsmarks kraftgrupp.

Omnämnda titlar finns på Uppsala stads- och länsbibliotek och de flesta kan lånas via närmaste folkbibliotek.

NU BLIR DET MYCKET LÄTTARE ATT MEDVERKA I VÅRT MEDLEMSBLAD – UPPLÄNDSKA IDROTTSMINNEN!

Det beror på att jag skaffat en bra scanner/skanner, varför artiklarna nu bara behöver skrivas ut på papper och skickas/lämnas till mig (eller till Inga). PC-disketter mottas dock fortfarande med uppskattning.

Du som kan skicka artiklar med e-post får en guldstjärna!

Du som skriver för hand ombeds lämna ditt bidrag i god tid så att jag – eller någon annan – kan hinna renskriva det. Är du osäker – hör av dig!

Kom ihåg – handskrivna manus är lika välkomna som "tryckfärdiga".

Redaktionen behöver bilder, artiklar och uppslag till artiklar. Kontakta Inga Löwdin eller mig om du har material eller idéer.

Alla bidrag är mycket välkomna!

Jan Andersson
Wallhof
740 22 Bälinge

tel 018-358167
070-5419703
e-post wallhofs@wineasy.se

UPPLANDS IDROTTHISTORISKA FÖRENING 1999

Ordförande	Inga Löwdin, Tegnérgatan 36 C, 752 27 Uppsala 018-537874
Vice ordförande	Nils Wahlberg, Kamomillgatan 7, 754 47 Uppsala 018-258932
Sekreterare	Jan Andersson, Wallhof, 740 22 Bälinge 018-358167 e-post wallhofs@wineasy.se
Kassör	Hilding Gullström, Johannesbäcksgatan 36 A, 754 33 Uppsala 018-255104
Klubbmästare/arkivarie	Hans-Magnus Gauffin, Tiundagatan 53, 752 31 Uppsala 018-543662
Övriga ledamöter	Elsie Ekedahl, Gärdesgatan 2, 193 32 Sigtuna 08-59250583 Rolf Pålbrant, Höstrångsvägen 13, 756 47 Uppsala 018-302573
Adjungerad Norduppland	Birger Lindell, Yvre, Pl 9087, 815 00 Tierp 0293-50038
Adjungerad Västuppland	Rune Jansson, By, 740 47 Harbo 0292-31087
Revisor	Lars-Erik Larsson, Ulvåsa, 740 10 Almunge 0174-260 38
Revisorsersättare	Sune Johansson, Svampvägen 3A, 756 45 Uppsala 018-301337
Valberedning	Kerstin Nygren, Hjalmar Brantingsgatan 12, 753 27 Uppsala, 018-140863, Ragnar Andersson, 018-370343 och Bernt Karlsson, 018-425653

Innehåll i detta medlemsblad

Originalillustrationer av Bille Bild

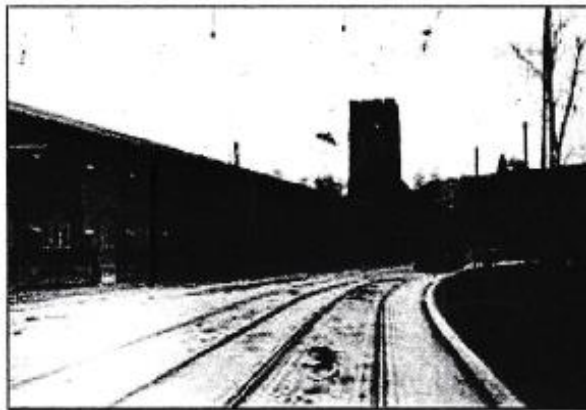
1. Funderingar om framtiden (Inga Löwdin)
2. Och nu till vår egen förening (Inga Löwdin); Kom med i UIHF
3. Vi minns Einar Albinsson (Halle Janemar)
5. Harry Jangnéus minns samma tid
6. Rune Hammarström – till minne (Inga Löwdin)
7. SM i orientering individuellt för herrar 1952, det så kallade Snö-SM (Helge Rask)
9. Upplands Orienteringsförbund 50 år (Nils Wahlberg och Nils Ekström)
11. OK Puh (Paul Seeger)
13. Slå vakt om det idrotthistoriska arvet (Kim Söderström)
15. Från läktarplats (Arne P)
17. Marknaden
18. Varvloppens storhetstid 1941-45 (Rolf Pålbrant)
20. Söderforsresan 8 juni 1999 (Jan Andersson)
24. Mera om Söderfors och de uppländska vallonbruken
25. UIHF:s styrelse 1999; Innehållsförteckning

&

– i samarbete med Stiftelsen Sveriges Riksidrottsmuseum –
inbjuder till ett föredrag med bilder om Stockholms Stadion

Föredragshållare: Hans von Heijne

Lokal: Folkrörelsearkivet, S:t Olofsgatan 15 i Uppsala

Dag och tid: Onsdagen den 29 september kl. 18.30

Kaffe i halvtidspaus

Parkering på Österplan rekommenderas

Olympiastadion – Sveriges mest bortglömda monumentalbyggnad

Olympiastadion uppfördes inför de Olympiska Spelen 1912 och är den arena i världen som står med flest världsrekord.

Föredraget

Vi får höra om Olympiastadions tillkomst, idéerna bakom byggnationen, arkitekturen, konsten, Olympiska Spelen 1912, senare förändringsidéer och mycket mer.

Välkomna!